A°. 1848. N°. 30

Opregte Woensdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 20 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

TURIN, 12 December.

Naar men verneemt, is de heer *Massimo d'Azeglio* door Z. M. herwaarts ontboden, en is hem het bijeenbrengen van een nieuw bewind voor het koningrijk Sardinie opgedragen. In den loop van heden is de heer *Gioberti* door Z. M. in een geheim gehoor ontvangen.

In Genua is een adres aan Koning *Karel Albert* opgesteld, waarin het verlangen van de bevolking dier stad wordt uitgedrukt, om de door *Montanelli* ontworpene Constitutie intevoeren. Er is eene commissie benoemd, om dit adres Z. M. aantebieden.

In berigten van 4 December uit Venetie wordt gemeld, dat het romeinsche legioen, 't welk tot verdediging van die stad was toegesneld, bevel had gekregen, om terugtekeeren. De oorzaak hiervan was gelegen, zoo in het te Venetie heerschende geldgebrek, als in de ziekten, waardoor de meeste dezer lieden waren aangetast, en welke men beschouwde als een gevolg van de ongezonde uitwasemingen der om die stad gelegene moerassen.

De Groot-hertog van Toscane heeft den prins *Guiseppe Poniatowsky* benoemd tot gezant bij de hoven van Frankrijk, Engeland en Belgie.

De berigten van den 7den December uit Rome melden, aan de naar Gaëta tot den Paus gezondene deputatie het overtrekken der napolitaansche grenzen was belet geworden; dat zij daarop een courier naar den kerkvoogd had gezonden, ten einde bij dezen aantedringen, om te worden toegelaten, en dat zij, in afwachting van het antwoord des Pauzen, naar Terracina was reruggekeerd; dat echter het antwoord van Z. H., wel verre van aan haar verlangen te voldoen, hoofdzakelijk inhield, dat Z. H. zich genoopt vond, de bezending aftewijzen, vermits hij op het bestuur van den Kerkelijken-Staat de noodige orde gesteld had in het breve van den 27sten November.

Zoodra deze weigering van den Paus te Rome was bekend geworden, heeft de bestaande groote volks-vereeniging, met gemagtigden uit de provincien, eene vergadering gehouden, en daarin besloten, dat de beide wetgevende Kamers eene commissie van 3 of 5 personen behoorden te benoemen, ten einde zich met het voorloopig bestuur van den Kerkelijken-Staat te belasten. Voor dat dit besluit was ten uitvoer gelegd, is echter een nader berigt ontvangen uit Portella, volgens hetwelk de Paus zou hebben doen weten, dat hij de bezending ten gehoore zou ontvangen.

Te Civita-Vecchia heeft men niets naders bemerkt van het kruissen van oorlogs-vaartuigen in de nabijheid dier stad. Volgens berigt, door schepelingen aangebragt, hadden echter twee groote oorlogschepen het anker laten vallen in de nabijheid van het op de kust van Toscane gelegene eiland Gianuti.

De commissie van de Kamer der Gedeputeerden in den Kerkelijken-Staat heeft in de zitting van den 7den dezer, in welke 48 leden tegenwoordig waren, het door haar omtrent het ontwerp der italiaansche Constitutie opgemaakte verslag, ter tafel gebragt. In dit verslag worden slechts weinige veranderingen van het ontwerp voorgesteld. — Het Hooger-huis heeft geene zitting kunnen houden, uithoofde het gevorderde aantal leden niet aanwezig was.

BERLIJN, 17 December.

[*Uit bijzondere brieven.*] Zoo het zich laat aanzien, loopt de strijd over het regt van de Kroon, om eene Constitutie te octrooijeren en deze daarna, met gemeen overleg, te herzien en te verbeteren, ten einde, en begint de overgroote meerderheid inzeien, dat het beter is, zich ernstig met datgene bezig te houden, waaraan voor het oogenblik groote behoefte is, dan, door ijdele bespiegelingen, tijd en kracht te verspillen. De aan het volk geschonkene voorloopige Constitutie wordt slechts door eene geringe partij van ultra-democraten afgewezen. De meerderheid stemt geenszins in met den geneesheer van den franschen tooneeldichter, die het beter achtte, te sterven, dan niet volgens de regelen der kunst genezen te worden. De Koning bekomt steeds uit al de oorden des Rijks dank-adressen, ter zake van de laatstelijk door hem genomene maatregelen. Ook de gemeenteraad van Berlijn, in welke vergadering steeds een zeer kennelijke democratische geest de overhand heeft gehad, heeft dezer dagen, met 47 tegen 44 stemmen, besloten, den Koning een adres aantebieden, in 't welk de noodzakelijkheid van de ontbinding der Const. Vergadering wordt erkend, en Z. M. wordt bedankt voor de uitvaardiging eener verordening, in welke het beginsel van het gemeenschappelijk overleg bij het tot stand brengen van het staatsverdrag wordt behouden.

FRANKFORT, 17 December.

[*Uit bijzondere brieven.*] Het reeds gisteren door sommige dagbladen medegedeelde berigt, dat de heer *v. Gagern* met de portefeuille van binnenlandsche zaken, tevens het voorzitterschap van het Rijks-ministerie had op zich genomen, is te voorbarig geweest. Het laat zich echter aanzien, dat zulks werkelijk het geval zal worden, indien de heer *v. Gagern* er in zal geslaagd zijn, om het ministerie voltallig te maken, waartoe zich de hem voor het oogenblik door den Rijks-bestuurder opgedragene en door hem aanvaarde taak bepaalt. Mogt dit gelukken, hetgeen algemeen als hoogstwenschelijk wordt beschouwd, dan meent men, dat het aannemen van het programma van den heer *v. Gagern*, vooral betrekkelijk het duitsch-oostenrijksche vraagstuk, door de overige leden van het ministerie eene noodzakelijkheid is, en men zegt dan ook, dat dit werkelijk thans reeds is geschied. Met den heer *Camphausen* (een Pruis) zijn, zoo men verhaalt, onderhandelingen aangeknoopt, om het ministerie van buitenlandsche zaken op zich te nemen. De uitslag daarvan is nog niet bekend.

Men ziet hier met gespannen verwachting de oplossing van het vraagstuk, betreffende de betrekking van Oostenrijk tot Duitschland te gemoet. Het zeggen, dat Oostenrijk zich van Duitschland, geheel zou willen losscheuren, is onjuist. De oostenrijksche troepen zullen integendeel de duitsche kokarde weder aannemen, en dezer dagen is een oostenrijksch regiment, met de duitsche vaan, in de stad Brunn binnengerukt. Het geheele geschilpunt bestaat in de vraag, in hoever het duitsche Rijk de eigendommelijke betrekkingen van Oostenrijk in aanmerking wil nemen. De heer *v. Schmerling* heeft zich aan de 40 oostenrijksche afgevaardigden, die uit de vereeniging, welke in het Casino vergaderde, zijn uitgetreden, aangesloten, en zal zich, naar men zegt, bij de partij der oppositie voegen, indien de heer *v. Gagern* eene *uitsluitend* pruissische rigting mogt kiezen. Men gelooft echter niet, dat dit het geval zal zijn.

Wie tot voorzitter der Nat. Vergadering zal worden benoemd, is alsnog onbeslist. De behoudende partij verlangt *v. Schmerling*, doch deze heeft daarvoor bedankt. Waarschijnlijk zal de afgevaardigde *Simson* worden verkozen.

Vermits het linie-battaillon dezer stad zich moeijelijk kan verstaan met de hier in garnizoen liggende pruissische troepen, zal het denkelijk elders worden verlegd; volgens sommigen, naar Luxemburg.

VAN DEN RIJN, 18 December.

De minister van financien in Oostenrijk heeft aan de commissie voor de geldelijke aangelegenheden van den Rijksdag, in antwoord op de door haar aan de Regering gedane vragen, of de nieuw benoemde Keizer voornemens was, de door zijnen voorganger gedane beloften te vervullen, en inzonderheid die betrekking van Hongarije tot de overige oostenrijksche landen, een schrijven doen toekomen, inhoudende, dat de Kroon zich gebonden achtte door de eenmaal aan het volk gedane beloften; dat het bewind zich echter omtrent de betrekking van Hongarije tot Oostenrijk thans niet bepaaldelijk kon uitlaten.

De Keizer van Oostenrijk heeft, als een bewijs van vertrouwen en dankbaarheid voor de bewezene diensten, ter instandhouding van orde en wet, de officieren en manschappen van het leger ontheven van de verpligting, om den gewonen eed van trouw bij zijne troonsbestijging afteleggen.

Bijzondere berigten uit Weenen melden, dat niet alleen bij de overheden een geest van terugwerking wordt waargenomen, maar ook bij het grootste gedeelte der bevolking, en dat de stad gaandeweg weder het voorkomen van rustige levendigheid verkrijgt.

Omtrent de krijgsbewegingen tegen Hongarije wordt gemeld, dat de Ban van Croatie thans met het eerste corps de voorhoede uitmaakt, die uit Oostenrijk in aantogt is; — dat de generaal *Wrbna*, met het tweede, hem onmiddelijk volgt, en dat de generaal *Serbelloni*, met het 3de, in reserve staat. — De berigten uit Hongarije zijn verward, tegenstrijdig en hoogst onzeker. Sommigen beweren, dat *Kossuth* zich als Koning wil laten uitroepen; anderen spreken van eene Republiek. De Hongaren verzekeren, dat zij de Oostenrijkers in partiële gevechten gevoelige verliezen doen ondergaan. Van elders is echter niets bekend, waardoor dit wordt bevestigd. Uit Pesth wordt van den 10den gemeld, dat het berigt van den troons-afstand van Keizer *Ferdinand* geen ongunstigen indruk had gemaakt, maar dat de Rijksdag zijn opvolger nog niet als Koning had erkend.

PARIJS, 17 December.

Het aantal der uitgebragte stemmen bedraagt thans voor *Lodewijk Napoleon* 4,897,101; voor den generaal *Cavaignac* 1,273,938. Men verwacht dagelijks berigt uit het departement der Boven-Alpen en van Corsica, nopens den uitslag der verkiezing; alsdan zal men bekend zijn met de gezindheid van de meeste kiesbevoegden van Frankrijk, voor zooveel het in Europa gelegene grondgebied aangaat. Het is volstrekt niet noodig, dat de Regering berigten uit Algerie en de overige kolonien afwachte, om den verkozen voorzitter te proclameren. Naar men verneemt, houdt de commissie der afgevaardigden zich thans ijverig bezig met het opmaken van het officiële verslag der verkiezing. Reeds is zij gereed met een twintigtal departementen. Men stelt zich voor, dat *Lodewijk Napoleon* nog tegen het einde dezer week zal kunnen worden geproclameerd en in de zitting der Nationale Vergadering zal verschijnen tot het afleggen van den eed op de nieuwe Constitutie.

Van regeringswege zijn reeds maatregelen beraamd, nopens de wijze, waarop die plegtigheid zal plaats hebben. Men verzekert, dat *Lodewijk Napoleon*, vergezeld door een zeer klein geleide, bestaande slechts uit een eskadron kavallerie en eenige staf-officieren, zich naar de vergadering zal begeven. Vermits hij geen militairen rang bekleedt, zal hij in zwarte burgerkleeding voor de afgevaardigden verschijnen. In de vergadering zal hij ontvangen worden door eene commissie van afgevaardigden, aan het hoofd hebbende den voorzitter der Nationale Vergadering en de questoren. In de zaal zelve zal *Lodewijk Napoleon* van de tribune den eed afleggen, en van daar waarschijnlijk slechts eene korte toespraak houden tot de volksvertegenwoordigers. De Regering vermeent, dat alles wat slechts in de verte zweemt naar eene troon- of eene openings-rede, behoort te worden vermeden. — Men beweert dat *Lodewijk Napoleon* te kennen heeft gegeven, dat hij weinig behagen vindt in het paleis Elysée-National, 't welk hem door de Nationale Vergadering tot verblijfplaats is aangewezen. Wat daarvan de reden zou zijn, is niet bekend; welligt beschouwt het aanstaande hoofd van Frankrijk het als geen gunstig voorteeken, dat men hem wil huisvesten in het gebouw, waarin zijn Oom zich, voor zijn vertrek uit Parijs, het laatst heeft opgehouden.

Nopens het aanstaande ministerie blijft steeds dezelfde onzekerheid bestaan. Elk, die niets bepaalds om handen heeft, kan zich thans op eene welligt voor zich zelven aangename wijze bezighouden met eene zamenstelling van het ministerie te verzinnen, en nategaan, hoe snel zich zijne uitvinding onder de menigte verbreidt. De nieuwste en ongerijmdste opgaven, nopens vereenigingen van staatslieden, vinden thans geloof. Zoo veel is zeker, dat van alle zijden personen het hoofd omhoog steken, waarop tot dus ver niemand bijzonder had gelet. Vooral stellen zij, die op Corsica geboren zijn, zich zeer op den voorgrond. Onder deze wordt de bekende regter van instructie *Zangiacomi* genoemd, die, niettegenstaande hij vroeger, onder het bewind van Koning *Lodewijk Philips*, herhaaldelijk te veld is getrokken tegen staatkundige misdadigers, thans indedaad veel kans heeft, om tot eenigen hoogen staatspostte worden verheven, omdat hij van corsicaansche afkomst is. Voorts begint men meer en meer te hooren gewagen van personen, die *Lodewijk Napoleon* hebben bijgestaan, tijdens zijne mislukte ondernemingen te Boulogne en te Straatsburg; van lieden, die zijnen oom diensten zouden hebben bewezen; om niet te spreken van de redacteurs der dagbladen, die zijne verkiezing hebben doorgedreven en die men met den naam van *verkiezings-makelaars* (*courtiers d'election*) bestempelt. Men is onder anderen zeer nieuwsgierig om te vernemen, of de heer *de Girardin*, zoo als men heden in een dagblad leest, *voor den jager zal hebben gejaagd, of voor zich zelven.* Reeds wordt verzekerd, dat hij tijdelijk heeft afgezien van het bestuur van het dagblad *la Presse* en zich ter beschikking heeft gesteld van den aanstaanden voorzitter. Men voegt er bij, dat hij van hier is vertrokken; dit laatste schijnt echter ongegrond te zijn. Reeds beginnen de schrijvers van kleinere dagbladen te bespeuren, dat zij slechts werktuigen in de handen van anderen zijn geweest, en voor zich zelven geene verbetering in hunnen toestand te verwachten hebben. Zij leggen thans reeds hunne ontevredenheid over den loop van zaken luide aan den dag, en zullen wel vermoedelijk in heftige oppositie komen tegenover het bewind van *Lodewijk Napoleon*. Men kan het als zeker aannemen, dat het aanstaande hoofd van Frankrijk met groote bezwaren zal te kampen hebben, en daarbij met moeijelijkheden, die nog nooit eenig regerend hoofd zijn voorgekomen.

In het departement der Boven-Alpen heeft *Ledru Rollin* de meeste stemmen voor de waardigheid van voorzitter op zich vereenigd. Het verdient vermelding, dat in zeer vele departementen, waar *Lodewijk Napoleon* de overhand heeft behouden, het hoofd der democratische partij veel meer stemmen heeft bekomen, dan de generaal *Cavaignac*.

Men spreekt steeds van eene beweging der menigte, die 'er thans op uit schijnt te zijn, om de nagedachtenis van den Oom in den Neef te huldigen. Men meent, dat, indien de volksmenners indedaad dit hun ontwerp mogten willen ten uitvoer brengen, de overheden maatregelen zullen behooren te nemen, om zulks, als in strijd met de openbare orde en rust, te voorkomen. Thans mag men het er voor houden, dat de generaal *Cavaignac* hoogst ongaarne zou zien, dat hij in het laatste tijdperk van zijn bewind in de noodzakelijkheid werd gebragt, om maatregelen te nemen tegen hen, die zijnen meer gelukkigen staatkundigen tegenstander, hetzij te goeder, hetzij te kwader trouw, openlijk mogten willen vereeren.

Lieden, die laatstelijk de zittingen der Nationale Vergadering hebben bijgewoond, verklaren, dat het een pijnlijken indruk verwekt, thans den generaal *Cavaignac* te zien zitten, geheel alleen en zonder dat iemand meer dan hoogst noodig is acht op hem slaat; terwijl hij nog voor weinige dagen nauwelijks woorden genoeg had, om zijnen dank te betuigen voor de hem van alle zijden toestroomende verzekeringen van trouw, hoogachting en aanhankelijkheid. Eenige personen, die reeds meermalen hebben getoond, een scherpen blik te bezitten, wat de staatkundige aangelegenheden betreft, houden het voor zeker, dat de politieke rol van den generaal *Cavaignac* nog in geenen deele is afgespeeld.

Wat den heer *de Lamartine* aangaat, deze is geheel ter nedergeslagen, en moet onbewimpeld te kennen hebben gegeven, dat hij het vaste besluit heeft genomen,

om het staatkundige tooneel voor goed te verlaten, en zijne verdere dagen uitsluitend aan de wetenschap te wijden. Indien hij werkelijk dit besluit ten uitvoer mogt leggen, meent men, dat de letterkundige wereld vrij wat meer zal winnen, dan de staatkundige verliezen.

— Men spreekt van eene belangrijke bevordering bij de fransche marine.

— Het regeringsblad deelt thans de briefwisseling mede, die laatstelijk tusschen den generaal *Cavaignac* en den Paus is gevoerd. De laatste brief van Z. H. is van den 10den December uit Gaëta. Het kerkelijke opperhoofd geeft daarin bij herhaling te kennen, dat hij ten hoogste getroffen is over het edelmoedig gedrag der fransche bewindslieden te zijnen aanzien. In dat stuk legt de Paus voorts de navolgende belangrijke verklaring af: „De Voorzienigheid heeft mij langs verwonderlijke wegen gebragt ter plaatse, waar ik mij thans bevind, zonder dat vooraf door mij eenige voorbereidende maatregelen waren genomen, of ik mij met iemand had verstaan. Zulks verhindert mij echter geenszins, om mij, zelfs hier, ter neder te buigen voor God, wiens stedehouder ik onwaardige ben, en hem aftesmeeken, om zijne gunsten en zegeningen ruimschoots te verbreiden over U en geheel Frankrijk."

'S HERTOGENBOSCH, 18 December.

Zaturdag j. l., des namiddags te 2 ure, is in deze stad, en wel bepaaldelijk in het bij de markt gelegene gedeelte, een schok van aardbeving gevoeld. Volgens sommigen, heeft in den daarop volgenden nacht een tweede schok plaats gehad. — Dienzelfden zaturdag, des namiddags tusschen half 3 en drie ure, is ook te Oirschot eene korte maar vrij sterke schok van aardbeving gevoeld.

'S GRAVENHAGE, 18 December.

Het de bijeenkomst der Tweede-Kamer van heden door Z. Exc. den minister van kolonien, den heer *G. L. Baud*, op de vragen van den heer *van Beeck Vollenhoven* gegevene antwoord luidt (volgens de *Staats-Courant*) aldus:

„ Op de interpellatie van den geachten spreker uit Noord-Holland, moet ik U Edel Mogenden opmerken, dat van wege het bestuur geene bevelen zijn gegeven, welke de slaven op het denkbeeld zouden hebben kunnen brengen, dat derzelver emancipatie op handen is.

„ Toen in de maand Junij jl. de emancipatie der slaven op het fransche gedeelte van het eiland St. Martin was geproclameerd, betoonden de negers van het nederlandsche gedeelte van dat eiland zich onmiddelijk daarop ongenegen, om verder voor hunne meesters te arbeiden, en dreigden zich op fransch grondgebied te zullen begeven.

„ De planters kwamen daarop bijeen, en besloten aan hunne slaven het aanbod te doen, om hen als vrije menschen te doen behandelen en tegen een overeentekomen loon te laten werken. Dit aanbod is door de slaven, die nu als geëmancipeerd kunnen worden beschouwd, aangenomen. Orde en rust zijn dien ten gevolge hersteld of gehandhaafd.

„ Gelijktijdig weigerden de slaven te St. Eustatius zich aan het werk te begeven en vereenigden zich om hunne vrijverklaring te eischen. Zij zijn echter nader tot inkeer gekomen en hebben zich sedert rustig en onderworpen gedragen.

„ Op het vernemen dezer gebeurtenissen heeft de gouverneur van Curaçao eene militaire magt naar genoemde eilanden gezonden, en van hier zijn, na ontvangst der tijdingen op den 8sten Julij, reeds den 22sten daaraanvolgende twee schoeners derwaarts gedirigeerd om aldaar het station te versterken; terwijl ook de oorlogsbrik *de Pijl*, commandant *Eeg*, te St. Martin en St. Eustatius goede diensten ter bescherming heeft verleend, zoodat het bestuur mogt geacht worden al die middelen te hebben aangewend, welke tot deszelfs beschikking waren.

„ Naar de overige West-Indische bezittingen zijn de noodige bevelen uitgevaardigd, om, voor zooveel immer mogelijk, orde en rust, en bescherming van personen en eigendommen te verzekeren; en de laatst ontvangene tijdingen zijn dan ook vrij gerustellend.

„ Verdere mededeelingen omtrent de emancipatie der slaven in de Nederlandsche kolonien en bezittingen, vermeent de Regering niet te kunnen of te mogen doen, omdat zoodanige mededeelingen nadeelig zouden kunnen terugwerken op het belang en de veiligheid van die kolonien en bezittingen, op de meerder of minder rustige houding van de zich aldaar bevindende slaven; terwijl ook de belangen der eigenaren van die slaven daardoor zouden kunnen worden geprejudicieerd.

„ Het gouvernement is thans met de gezaghebbers van de verschillende bezittingen in correspondentie, om de noodige maatregelen in het belang van slaven, slaven-eigenaren en kolonien te nemen. Alvorens deze onderhandelingen zijn ten einde gebragt, kunnen dienaangaande moeijelijk inlichtingen worden gegeven."

De heer *van Beeck Vollenhoven* heeft hierop den minister dank gezegd voor de gegeven inlichtingen, maar nog nader aangedrongen, dat door de Regering orders aan het gouvernement in de West-Indien afgezonden zouden worden, dat men de eigenaren tegen de woelingen hunner slaven behulpzaam zou zijn.

Z. Exc. de minister van marine, de heer *Rijk*, heeft daarop, herinnerende dat hij eenigen tijd aan het hoofd van het ministerie van kolonien stond, te kennen gegeven, dat dergelijke bevelen waren afgezonden, onder aanbeveling echter van de onder de tegenwoordige omstandigheden vereischte voorzigtigheid.

Daarop zijn de beraadslagingen geopend over de wetten, betreffende de voortdurende heffing van de provinciale belasting in verschillende gewesten.

Daartegen zijn verscheidene bedenkingen in 't midden gebragt. De heer *Hoffman* verklaarde zich tegen de wet, betreffende Zuid-Holland, op grond, dat, naar zijne meening, door het niet tot stand brengen van het krankzinnigen-gesticht, waarvoor gelden waren geheven, 'er geene behoefte aan deze heffing kon bestaan. De heer *v. Goltstein* heeft in 't breede uitgeweid over het nadeelige van het opvoeren van het cijfer der belastingen. Hij heeft gemeend, dat, als 'er behoefte mogt bestaan, omtrent de medewerking der Staten-generaal, het wel aan tijd zoude hebben ontbroken, om de waarde der voordragten te onderzoeken, maar dat die behoefte niet bestaat, vermits het 3de der additionele artikelen der tegenwoordige Grondwet daarin voorziet, en de verordeningen, die verbindende waren, vooreerst verbindende blijven. Ook de heer *Thorbecke* heeft aangemerkt, dat, indien de voortdurende heffing niet door het bewuste 3de art. wordt gewettigd, en de bedoelde voordragt noodig is, deze niet anders kan zijn dan eene wet van overgang, en alsdan niet op art. 129 der Grondwet kan berusten; — dat de wet derhalve of niet wordt gevorderd, of niet aannemelijk moet worden geacht. — De heer *Mesrijn* heeft geoordeeld, dat de wet alleen kan werken voor het toekomende; — en dat men thans, door het bestendigen van eene te voren ingevoerde belasting, de handen dergenen, die grondwettig over dergelijke belastingen zullen moeten oordeelen, te zeer zou binden.

Z. E. de minister van binnenlandsche zaken heeft deze sprekers beantwoord, en de verpligting der bewindslieden doen gelden, om in de provinciale huishouding eenen geregelden gang van zaken te verzekeren, en heeft verklaard, dat de voordragt der wetten alleen aan deze verpligting haren oorsprong verschuldigd is. Hij meende, dat er twijfel kon bestaan, in hoeverre de heffing der belastingen, die in der tijd, door de provinciale Staten voorgedragen, door den Koning waren goedgekeurd, al of niet door het 3de add. art. was gewettigd, en dat het, om ongelegenheden te verhoeden, voorzigtig was, daarin te voorzien, om den geregelden gang der zaken niet in de waagschaal te stellen.

De heer *v. Riemsdijk* heeft het gevaarlijk geoordeeld, om de kracht van het 3de add. artikel op deze wijze te verzwakken, met twijfelachtig te stellen datgene, waaromtrent, naar zijn inzien, geen twijfel kon bestaan. — De heer *v. Twist* heeft geoordeeld, dat het hier alleen aankwam op de beantwoording van de vraag, of de bedoelde belastingen, onder de vorige Grondwet, al of niet wettig en alzoo verbindende waren; — waaromtrent indedaad bedenkingen konden worden gemaakt, en wel inzonderheid ten aanzien van sommige gemeenten, welke boven anderen daarbij zijn belast. Hij wilde medewerken tot het handhaven van orde in de provinciale aangelegenheden, maar verlangde, dat men zich daarin niet voor een onbepaalden tijd zoude verbinden, slechts voor een jaar en niet verder.

Na nog eenige woordenwisselingen, waaraan de heeren *Mackay*, *v. Leeuwen* en *Slicher* hebben deelgenomen, en waarbij inzonderheid de belangen der geldschieters, die te goeder trouw hunne penningen hebben verstrekt, ter sprake zijn gebragt, heeft ook de heer *v. Rosenthal* gemeend, dat de Kamer de heffing niet langer dan voor den tijd van een jaar behoorde te bestendigen, en dat des noods een amendement in dien zin zoude kunnen worden voorgesteld. Daarop hebben de ministers een half uur tijds verlangd, om zich te kunnen beraden.

Na verloop van dien tijd, zijn de beraadslagingen hervat, en heeft de minister *v. Heemstra* verklaard, dat het bewind gemagtigd was, om den duur der heffing tot het volgend dienstjaar te beperken en de vereischte wijzigingen daartoe voortedragen. — Dit is geschied.

Nadat de heeren *v. Goltstein* en *Thorbecke* hadden verklaard, dat daardoor hunne bezwaren nog niet uit den weg waren genomen, is de wet, betreffende Noord-Holland, met 31 tegen 13 stemmen, aangenomen. Ook de wetten ten aanzien van de provincien Zuid- en Noord-Holland, Vriesland en Overijssel zijn aangenomen. Die, betreffende Zeeland, is echter met 28 tegen 16 stemmen verworpen, en wel, nadat op nieuw het bezwaar was geopperd, dat daarbij bijzondere gemeenten boven anderen waren bezwaard, en daarop hebben de bewindslieden de voordragt, aangaande Groningen, die gelijk bezwaar opleverde, ingetrokken. De wet, betreffende Drenthe, is, met 27 tegen 17 stemmen, verworpen; — grootendeels, zoo het schijnt, omdat daarbij fondsen worden gecreëerd voor een werk, 't welk nog niet is begonnen.

Men verwacht, dat zeer spoedig, in stede van de afgestemde wetten, andere voordragten zullen worden ingediend.

Daarop is beraadslaagd over de wet op de begrooting van het pensioen-fonds. Ook te dien aanzien zijn bedenkingen gemaakt, en wel, omdat daarop een tekort voorkwam eener vorige dienst, en de kosten van beheer voor bezuiniging vatbaar werden geacht. — Desniettemin is zij met 30 tegen 14 stemmen goedgekeurd.

Tegen hebben gestemd de heeren *Kien*, *van Twist*, *Cost-Jordens*, *Bots*, *Thorbecke*, *Luyben*, *de Man*, *van Nagell*, *v. Goltstein*, *Smit*, *Mackay*, *Uytwerf Sterling*, *Storm van 's Gravensande* en *Verwey-Mejan*.

'S GRAVENHAGE, 18 December.

Morgen avond zal aan het paleis van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden een groot bal gegeven worden, waartoe, behalve vele andere aanzienlijke personen, ook de leden der Kamers zullen uitgenoodigd worden.

— Het dezer dagen in sommige bladen opgenomen berigt, dat de minister voor de Hervormde-Eeredienst eene aanschrijving zou hebben gerigt aan de onderscheidene Israëlitische hoofd-synagogen, waarbij aan deze vrijheid zou gegeven zijn, ook buitenlandsche rabbijnen voor de vacante rabbinaten te kiezen, is van allen grond ontbloot.

'S GRAVENHAGE, 19 December.

Heden ochtend, is in 78jarigen ouderdom, overleden de graaf *van der Duin van Maasdam*, opper-hofmaarschalk, oud-gouverneur der provincie Zuid-Holland en laatstelijk lid van de Eerste-Kamer der Staten-generaal.

HAARLEM, 19 December.

Wij zijn verzocht te melden, dat het H. M. de Koningin behaagd heeft, aan het bestuur der vrouwenvereeniging van weldadigheid te Noordwijk-Binnen op nieuw te doen toekomen eene gift van vijftig guldens.

— In de zaturdag j. l. te Rotterdam gehoudene vergadering der afdeeling van de Holl. Maatschappij van Landbouw, is besloten, dat door de afdeeling zal worden uitgeschreven: 1°, in de maand Mei aanst., eene tentoonstelling van paarden binnen de gemeente Rotterdam; 2°, in Junij, een wedstrijd van grasmaaijers, ingezetenen van Zuid- of Noord-Holland, onder de gemeente Schiedam; 3°, in Augustus, een wedstrijd van ploegers, onder de gemeente Rhoon, en 4°, in het laatst van Augustus, of het begin van September, een wedstrijd van koren-maaijers en schoven-binders, onder de gemeente Bleiswijk. Voorts is onder anderen besloten tot het nemen van eene proef met de in Engeland zoo algemeen aangewende *drains*, of traan-buizen, tot losmaking en verbetering der ondergronden. Ieder landbouwer, welke tot dat doel wil medewerken, zal daartoe in de gelegenheid gesteld kunnen worden, door het verschaffen van de bewuste buizen.

Te Dordrecht zijn van vrijdag tot maandag j. l. in het cholera-ziekenhuis 2 lijders opgenomen, 1 overl., 4 hersteld.

Te Rotterdam zijn den 17den dezer 14 personen door de cholera aangetast, 9 overl., 4 hersteld.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 19 December. Den 18den dezer zijn in Texel binnengekomen het schip *Maximiliaan Theodoor*, kapt. Boelhouwer van Batavia, Barbe van Bordeaux, Wintle (st.) van Londen, Stuit van Grangemouth, Mooy van Dantzig en Reynders naar Cardiff terug uit zee, gisteren nog het schip *Geertruida*, kapt. Bonjer van Suriname, Bödow van Samos en Lukens van Livorno; de schepen *Susanna Christina*, kapt. Corbière, *Zeemeeuw*, kapt. Kayser en *Alida Willemina*, kapt. Berk, alle 3 naar Batavia, *Ida en Cornelia*, kapt. Schenk naar Suriname, de Weerd naar Genua en Flik naar Marseille, alle uit zee terug en uitgezeild Schep naar Lisbon, bevorens gemeld, doch toen teruggekomen, Cheesman naar Sunderland en Sören naar Gothenburg; de wind z. z. o.

Kapt. Bunnemeijer, van Batavia naar Rotterdam, te Brouwershaven binnen, heeft 1 dezer op 34° 11′ n. b. en 32° 40′ w. l. gepraaid het schip *Animo*, kapt. van der Meyden, van de Kaap de Goede Hoop naar Vlaardingen.

Den 15den dezer was op de hoogte van Margate het schip *de Eersteling*, kapt. van der Wal, van Rotterdam naar Batavia.

Den 4den Nov. is op 9° n. b. en 25° w. l. gepraaid het schip *Menado*, kapt. Rijken van Rotterdam en 19 Oct. op 17° b. en 31° l. het schip *Osiris*, kapt. Stam de Jonge van Dordrecht, beide naar Batavia.

Te Kampen is aangekomen Smith van Hull en Kalle van Newcastle. Te Zoltkamp Hoekstra van Bremen. Te Delfzijl Huus van Leer, Krook en Drewes, beide van Bremen, alle 3 naar Amsterdam. Te Brouwershaven de schepen *Nangasacki*, kapt. Bunnemeijer en *Rhoon en Pendrecht*, kapt. Poort, beide van Batavia. Te Vlissingen de Boer van Bordeaux en Douwes van Marseille. Te St. Helena de schepen *Lewe van Nyenstein*, kapt. Sickens en *Anna Maria Henriette*, kapt. Zeylstra, beide van Batavia naar Amsterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 19 *December*.

	pct.		gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	47¾ à 48⅛	48⅛
„ „ „	3	57 „ ¾	57½
„ „ „ resc.	3	„	
„ „ „	4	73¾ „ 74¼	74⅛
„ Oost. Ind. Leen.	4	72½ „ 73	72⅞
„ Am. Synd.	3½	74½ „ 75	74¾
„ Handelmaatsch.	4½	139¾ „ 140¼	140
„ Holl. Spoorw.		„	
„ Rijn „	4½	„	[illegible]
„ Aand. Haarl. Meer	5	„	
ENGELAND. Gecons.	3	„	
FRANKRIJK. Inschr. grootb.	3	„	
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	99¼ „ ¾	99⅝
„ „ „ 1828/29	5	98¾ „ 99¼	99
„ „ Amst. 1831	5	89¼ „ ¾	
„ leen. 1840	4	79 „ ½	79¼
„ inschr. *Stieglitz*	4	78¾ „ 79¼	79
„ „ grootb.	6	„	
„ Certific.	6	59 „ ½	59¼
„ Neg. Hamburg	5	„	
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—		„	
„ „ 1835 „ 500:—		127 „ 128	127½
„ Oblig.	4	„	
PORTUGAL. Neg. Londen	3	23¾ „ 24	23 15/16
„ „ „	4	24¾ „ 25	24 13/16
„ Binnenl.	5	„	
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	9½ „ 10	9 13/16
„ „ onbep. St.	5	9 „ ¾	
„ Coupons		6 „ ½	
„ Neg. Londen 1842	3	27¾ „ 28	27⅞
„ Binnenl. Schuld	3	19¼ „ ¾	19½
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Gell*	5	79¼ „ ¾	79½
„ „ „ „	4	„	
„ Metal.	5	69½ „ 71	70¾
„ „ Neg. Lond.	5	„	
„ „	2½	36 „ 37½	37
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1	12¾ „ 13¼	12⅞
VENEZUELA. Neg. Londen	2	18 „ ¾	18½
MEXICO. Neg. Londen	5	20 „ ¼	20 3/16
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5	„	
Geld op Beleening [illegible]		[illegible]	
dito op Prolongatie		2½ „	

Belgie 4½ pc. 72½; dito neg. 80 mill. 40 11/16; dito bij *Rothschild* 40¾. Americ. Bank-actien bij *Hope* 3¼. Spanje passive 3⅛; dito oblig. uitgest. schuld 2⅞. Griekenland neg. Londen 1 à ½. Brazilie neg. 1824, 76⅞. Peru 27 9/16.

De prijzen der binnenl. fondsen zijn heden nagenoeg als gisteren gebleven; 4½ pc. hypotheek Holl.-spoorweg 86¾, 87. Buitenl. fondsen prijshoudende. De 2½ pc. metalliek en de belgische fondsen tot hoogeren prijs te plaatsen. Z.-Americanen vaster. Peruanen wederom hooger; 27, 27⅝, 9/16. Ecuador 2 3/16.

MADRID, 11 December. De 5 pc. 10¾; de 3 pc. 20 15/16. Coupons 5¾.

WEENEN, 15 December. De 5 pc. Metall. 78½; dito 2½ pc. 41½. Bank-actien 1090.

FRANKFORT, 17 December. De 5 pc. Metall. 70¾; dito 2½ pc. 36¾. De 2½ pc. Ned. 47. De 3 pc. Spaansche binnenl. 18⅝.

ANTWERPEN, 18 December. De 5 pc. Spaansche 9¾; 3 pc. binnenl. 19½. De 5 pc. Belgie 85; dito 2½ pc. 43⅝.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 19den *December* 1848.

Hamburg 2/m. *f* 34 13/16; id. kort *f* 34 15/16. *Londen* 2/m. *f* 11,97½; id. kort *f* 12,02½. *Lissabon* 3/m. 41,37½. *Porto* 3/m. 41,37½. *Petersburg* 2/m. 182; alles geld. Disconto 3 pc.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 18 December. *Tarwe:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. 10 à 20 cents hooger opgeruimd, zoo ter verzending als consumtie; goede en puike jar. *f* 8,20 à *f* 8,80; mindere *f* 7,40 à *f* 8; n. dito, de beste van *f* 7,30 tot *f* 8; mindere *f* 6,30 à *f* 7; roode soorten *f* 5 hooger met goeden handel. In entr.: 157 p. Rijn *f* 240. In cons.: 163, 164 p. n. Hoogl. Kleefs. *f* 270, *f* 275, *f* 280, *f* 285, naar kwaliteit; 161 p. jar. dito *f* 285, *f* 290; 159 p. Kleefs. *f* 245, *f* 250; 165 p. n. Bovenl. Rls *f* 285; 160 p. Bovenl. *f* 250; 159 p. n. dito *f* 243, *f* 245; 156, 158, 160 p. dito dito *f* [illegible], *f* 240, *f* 242. *Rogge* lager: Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 4,70 à *f* 5,40; voorts bij uitslijting: 151, 152 p. n. Overijss. *f* 148, *f* 150; 150 p. dito Rijn *f* 149; 150 p. dito Groot-Brab. *f* 153; 141 p. Petersb. *f* 132. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter *f* 3,80 à *f* 4,20; dito zomer *f* 3,40 à *f* 3,80. *Haver:* Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,20 à *f* 3,10; dito lange *f* 1,90 à *f* 2,30. *Boekweit* traag; op 140 p.: n. Noord-Brab. van *f* 142 tot *f* 146; Groot-Brab. *f* 144, *f* 146. *Erwten* lager: Zeeuws. graauwe *f* 6 à *f* 7,25; dito groene *f* 5,50 à *f* 7; dito witte *f* 5,50 à *f* 6,25. *Boonen:* Zeeuws en Walch. witte *f* 6,25 à *f* 7,50; dito bruine *f* 6,25 à *f* 7,75; dito paardenboonen *f* 4 à *f* 4,20. *Koolzaad* zonder handel.

⁎ Eene Jufvrouw uit den fatsoenlijken stand, van middelbare jaren, wendt zich, met droefheid des harten, tot hare christelijke landgenooten. 30 jaren lang heeft zij onder vreemden haar bestaan gevonden, doch nu sints drie jaren door ziekte en zwakheid daarin verhinderd, is zij buiten staat zich zelven langer te helpen. Geene betrekkingen hoegenaamd heeft zij, die haar kunnen ondersteunen; zij stelt dus, naast God, hare hope alleen op u. — Zoo velen zijn met rijkdom gezegend en ook onder de minder bedeelden zijn vele edelmoedige harten; ach! lieve landgenooten, stelt ook hare hoop niet te leur! God zal er u voor zegenen en mogt Hij u doen ondervinden dat het zaliger is te geven dan te ontvangen.

De heer KRONENBERG, Predikant bij de Waalsche Gemeente te Arnhem, wil zich wel belasten met de ontvangst der giften en zal, na eenigen tijd, in deze courant daar melding van maken.

⁎ Na de laatste opgave is voor het ongelukkig huisgezin met vernieuwden dank ontvangen: bij ds. *van Limburg Brouwer*, van v. D. M. *f* 10; van M. H., te Leiden, *f* 3; van A. J. een muntb. à *f* 5; van N. N., te Barneveld, *f* 10; Cosmopoliet, drie muntb. *f* 15; van E. H. *f* 2,50; van J. W. Jr. *f* 5; onze familiedag, cou-

pon en muntb., *f* 30; van M. B. muntb. *f* 5; van C. E. *f* 5; van J. v. D., te Kleef, 3 coup. *f* 5,94; van N. M. *f* 2. Bij ds. *Moll*: van B. N. een bankb. à *f* 25; van N. N. een muntb. à *f* 10; van ds. *N. van Gogh*, als ingezameld door de Hervormde predikanten te Breda, *f* 47; van M. *f* 3,63; van C. R. een bankb. à *f* 40; vijf muntb., elk à *f* 10; twee d°., elk à *f* 5, zamen *f* 100; van C. K., in goud, *f* 10; van J. C., uit Voorburg, een coupon à *f* 3,96; van ds. *van Gogh*, ingezameld bij de H. H. kadetten der Koninklijke Militaire school te Breda, *f* 67; van M. D. G. *f* 5; van de wed. Q., te O., *f* 8; van K. v. D. *f* 10. Bij ds. *van Doesburgh*: van N. N. een muntb. à *f* 5; van M. *f* 10; van D. een bankb. à *f* 25; van J. M. L., uit Dordrecht, een muntb. à *f* 5; van M. *f* 10; van S. *f* 2; van N. N. een muntb. à *f* 10; van N. N. *f* 2,50; van N. N. *f* 2; van N. N. *f* 2,50; van B., uit Dordrecht, een coupon à *f* 1,98. Bij ds. *van Hoogstraten*: van A. B., te Utrecht, *f* 2,50; van N. N. *f* 2,97; van J. G. *f* 2,47½; van N. N., te Arnhem, *f* 10; uit Woerden, Sirach XI: 11, 12, *f* 4,95; van X. X. *f* 5; van J. *f* 1; van N. N., te Zeist, *f* 1; per ardua adastra *f* 2,50; van H. v. N. *f* 7,42½; van N. N. *f* 2,50; van eene weduwe *f* 1; van G. *f* 100; van J. A. H. *f* 1; van N. N. *f* 5; van L. *f* 2,50; van N. N., te Arnhem, *f* 2,97; van N. N., te Tilburg, *f* 2,97. Bij ds. *Metzlar*: van N. N. *f* 2; van N. N. *f* 10; van N. N. *f* 3; van A. B. C. *f* 2,50; door Ds. *van de Velde*, van de wed. H., uit Zutphen, *f* 5. Bij ds. *van Herwerden*: van H. *f* 10; van A. *f* 2,50; van U. *f* 3; van N. N., uit Wolvega, een muntb. à *f* 10; van B. een coupon à *f* 19,80 en een muntb. à *f* 5; van N. N. *f* 10; van G. *f* 10; van N. N. *f* 3; uit U. vier muntb., elk à *f* 5, met den wensch, dat het iets mogt bijdragen om den verderen val van de ongelukkigen te verhoeden. — Gaarne herhalen wij dien wensch en die bede, geliefde landgenooten! Herhaalt dezelve met ons, en draagt, voor zoo ver gij dit nog niet deedt, het uwe bij tot de vervulling. Treffend is het, zoo velen onbekend hunne gaven voor onbekende rampspoedigen te zien uitreiken; doch welk een gevoel moet hierbij niet in het hart der gevers zelve opwellen! Voorzeker, op hen, gelijk op hunne gift, zal Gods zegen rusten. Hij heeft blijmoedige gevers lief. Laat u opwekken, christelijke landgenooten, die aan onze uitnoodiging nog geen gehoor gaaft, om met ons één waardig gezin te helpen behouden. Het uitzigt op dat behoud opent zich van lieverlede meer en meer, maar nog zijn wij niet, waar wij zoo gaarne wenschten te zijn – o leent er ons uwe hulp toe, al naar dat God u beweldadigd heeft! Ontsluit mildelijk hart en hand! Dankt dat gij geven kunt en niet behoeft te vragen! Blijft voor het laatste steeds genadiglijk behoed en smaakt al de zaligheid, aan het eerste verbonden!

G. A. VAN LIMBURG BROUWER.
J. MOLL JBZN.
H. G. J. VAN DOESBURGH.
J. F. VAN HOOGSTRATEN.
C. H. VAN HERWERDEN C. Hz.
I. J. METZLAR.

KENNISGEVING.
NATIONALE MILITIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD HAARLEM, gezien de dispositie van den Heer Staatsraad, Gouverneur van Noord-Holland, van den 8sten dezer, n°. 1/2798 M/S, brengen bij deze ter kennisse van de bij de Nationale Militie voor zich zelven dienende Manschappen, die gedurende het loopende jaar, het zij door overlijden van eenen Vader of Stiefvader, of wel van eene Moeder of Stiefmoeder, Weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der Ouders, of eindelijk door overlijden van eenen Broeder of Broeders, of wel van eene Zuster of Zusters, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen van art. 91 en 94 van de wet van den 8sten Januarij 1817 en daarop gevolgde wet van 27 April 1820, vermeenen te hebben verkregen, en hun ontslag dienvolgens verlangen, dat zij zich, tot dat einde, vóór den 5den Januarij aanstaande, in geschrifte, aan Burgemeester en Wethouders moeten adresseren, waarbij tevens de noodige bewijzen zullen moeten worden overgelegd; zijnde tot het doen van deze aanvragen om ontslag, evenzeer, de Manschappen zelve, als ook derzelver Ouders, Voogden, Curators en Gemagtigden bevoegd.

Wordende voorts de belanghebbenden herinnerd, dat geene aanvragen kunnen worden aangenomen, dan op de gronden bij de aangehaalde art. 91 en 94 bepaald, noch andere bewijzen toegelaten, en *letterlijk ingerigt naar de voorschriften der wet.*

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DE BRUYN KOPS.
Ter ordonnantie van dezelve,
H. J. GERLINGS.

Haarlem,
den 15*den December* 1848.

*** Getrouwd:
E. E. VREEDE VAN TILBURG
en
Jonkvrouwe C. A. Baronnesse VAN HEECKEREN VAN BRANDSENBURG.
MIDDELBURG, 15 December 1848.
Eenige kennisgeving

*** Heden beviel, door Gods goedheid, van eene welgeschapene DOCHTER *F. H. BOON VAN OSTADE*, geliefde Echtgenoot van
GORINCHEM, C. C. BLOM VAN ASSENDELFT.
15 December 1848. Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eenen ZOON *F. J. F. ENGBERTS*, Echtgenote van Mr ARN. MARC DIKKERS.
ALMELO, 16 December 1848.

*** Heden beviel van een' ZOON *A. M. GAADE*, Echtgenoot van J. H. HENKES.
DELFTSHAVEN, 16 December 1848.

*** Heden verloste voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *ANNA VAN ZWIETEN*, geliefde Echtgenoot van J. KRUIJSWIJK Wz.
UITHOORN, 16 December 1848.

*** GORINCHEM, 17 December 1848. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *J. E. STOKHUIJZEN, FAUL.* Eenige kennisgeving.

*** ZAANDAM, 18 December 1848. Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER *CHRISTINA LANGEBAERD*, Echtgenoot van JACOB DOZY.
Eenige kennisgeving.

*** Heden avond, ten 7 ure, overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Heer P. VLASVELD, in den ouderdom van bijna 52 jaren.
BENTHUIZEN, T. VAN OORDT,
13 December 1848. Wed. *P. Vlasveld.*

*** AMSTERDAM, 14 December 1848. Heden overleed alhier, ten Huize van onze Nicht, Mejufvrouw *A. Wijs*, aan eene hevige Borstziekte, onze geliefde eenige Zuster en Behuwd-Zuster, MARGARETHA JOHANNA HERDERSCHEÉ, in den ouderdom van 24 jaren.
J. HOOIJKAAS HERDERSCHEÉ,
Predikant te Kamperveen.
J. P. M. HOOIJKAAS HERDERSCHEÉ,
geb. BRUTEL DE LA RIVIÈRE.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene korte ongesteldheid, mijn geliefde Echtgenoot, CORNELIS PUTS, Steen-Fabrijkant alhier, in den ouderdom van 73 jaren, diep betreurd door mij en mijne Kinderen.
GOUDERAK, J. KOOIJ,
14 December 1848. Wed. *Cs. Puts.*

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 61 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer JAN SILVER, met wien ik nagenoeg 35 jaren door een gelukkig Huwelijk mogt vereenigd zijn.
Diep bedroefd staar ik, met zijne acht Kinderen, den geliefden ontslapene na, met de hoop en het volle vertrouwen hem in zaliger gewesten weder te vinden.
LUTJEBROEK, L. KOOMEN,
14 December 1848. Wed. *J. Silver.*

*** Tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid overleed heden, in den ouderdom van ruim een en zestig jaren, mijne hooggeachte en hartelijk beminde Echtgenoot, Vrouwe CORNELIA MARIA ADRIANA GUICHET. Zij was gedurende eenen tijd van nagenoeg zes en dertig jaren de getrouwe medegezellinne mijns levens.
AMSTERDAM, W. C. 'T HOEN.
14 December 1848.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna vier en tachtig jaren, onze waardige Vader en Behuwd-Vader, de Heer GERRIT SEBEL, in leven gepensioneerd Chirurgijn-Majoor en Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw. Met innige droefheid doen wij deze mededeeling aan de talrijke Vrienden en Bekenden van den overledene, die deze algemeene kennisgeving wel als bijzondere zullen willen aannemen.
GORINCHEM, *Uit aller naam*,
15 December 1848. L. BLANKEN.

*** VUGHT, den 16den December 1848. Heden overleed, in den ouderdom van ruim tachtig jaren, Jonkheer Mr. HENDRIK BERNARD MARTINI, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, en der Ridderschap van Noord-Braband.

*** VLAARDINGEN, 16 December 1848. Heden overleed onze Lieveling CATHERINE FRANÇOISE, ruim 2 jaren oud. J. C. OLIVIER.
E. E. J. A. OLIVIER — BERG.
Eenige kennisgeving.

*** Het KINDJE, ons den 12den dezer geschonken, werd ons heden door den dood ontrukt.
H. C. ROETERS VAN LENNEP.
C. B. M. ROETERS VAN LENNEP,
BEYERINCK.
AMSTERDAM, 18 December 1848.
Eenige kennisgeving.

*** Degenen die iets van de Nalatenschap van wijlen den Eerw. Heer C. J. WINKELAAR, Oud-Pastoor van Nieuwkoop, den 28sten November l. l. te Gouda overleden, te vorderen hebben, of aan dezelve iets schuldig zijn, of Papieren of Stukken, rakende dien Boedel, onder hunne berusting mogten hebben, worden verzocht daarvan ten spoedigste, en wel vóór den 6den Januarij 1849, opgave te doen aan den Wel-Eerw. Heer H. POPPEN, Pastoor te Nieuwkoop, of bij den ondergeteekenden Executeur-Testamentair. J. BORST, R. K. P.
Gouda, 18 *December* 1848.

*** Al degenen welke verschuldigd zijn aan, of iets te vorderen hebben van den Boedel van wijlen den Heer PAULUS GERARDUS HEMELRIJK, in leven Koopman, binnen Amsterdam, worden opgeroepen, door den ondergeteekende, Curator in denzelven Boedel, om daarvan ten zijnen Kantore, op het Rokin, N° 132, aldaar uiterlijk vóór 31 Januarij 1849, betaling of opgave te doen.
L. A. A. VAN WENSEN,
Advocaat.

*** Degenen welke Goederen of Papieren onder hunne berusting hebben behoorende tot, of welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van den Heer W. H. ARENTSE, vroeger Student aan de Hooge School te Leyden, laatstelijk gewoond hebbende en op den 11den December 1848 overleden te Putten (Gelderl.), gelieven daarvan afgifte, opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris GUNNING, te Putten, vóór of op den 15den Januarij 1849. Brieven *franco.*

*** Al degenen welke iets te vorderen hebben van den Boedel van wijlen COENRAAD VAN JIEVERDEN, in leven Verwer en Glazenmaker te Koudekerk, gelieven daarvan opgave te doen aan zijnen Broeder, JOHs. VAN JIEVERDEN, Metselaar aldaar, vóór den laatsten December 1848.

*** Op een bloeijend *Instituut* verlangt men zoo spoedig mogelijk een' SECONDANT, van de Protestantsche Godsdienst en een goed zedelijk gedrag, die, bij eene grondige kennis der Fransche Taal, in staat is het onderwijs in de *Wiskunde* op zich te nemen en tevens bereid om zich aan de opvoeding der jonge Lieden geheel toe te wijden. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters Q. X., aan den Boekhandelaar M. H. SCHONEKAT, te Amsterdam.

*** Tegen 1°. Februarij aanstaande wordt gevraagd, op eene welingerigte Protestantsche School, waar de Hollandsche, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Talen, de Wiskunde, enz., ook grondig onderwezen worden: Een KWEEKELING, eenigzins bekend met de leerwijze van *Prinsen* en liefst boven de 15 jaren oud. Hem zal, behalve in de gewone vakken, ook in bovengenoemde Wetenschappen gratis onderwijs verleend worden, terwijl men bovendien op Salaris, naar bekwaam- en geschiktheid, kan rekenen. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters Q. N., bij de Boekhandelaars H. PALIER en ZOON, te 's Bosch.

*** WOLTMAN & C°., Apothekers, Chemisten, Droogisten en Verwwaren-Verkoopers te Purmerende, verlangen ten spoedigste een BEDIENDE, welke voldoende getuigen van zijn gedrag kan produceren en reeds geruimen tijd in alle deze vakken is werkzaam geweest. Benevens Kost en Inwoning, zal het Salaris naar bekwaamheid geregeld worden. Men adressere zich liefst in eigen *persoon*, of met *franco* Brieven.

*** Wordt gevraagd: Een gepensioneerd ONDER-OFFICIER, goed en vlug kunnende Schrijven en tevens bekend met eenige Administratie, tot het waarnemen van kantoor-werkzaamheden; zullende de Belooning geregeld worden naar mate van zijne bekwaamheid. Hierop reflecterende adressere men zich *franco*, met eigenhandig geschrevene Brieven, onder Letter A., aan de Boekhandelaren J. NOORDUIJN en ZOON, te Gorinchem.

*** Er wordt verlangd in eene Smids-Affaire, bij minderjarige Kinderen: Een bekwaam SMIDS-KNECHT, kunnende alle grove en fijne Werken verrigten, van de Protestantsche Godsdienst, tegen genot van Kost en Inwoning en een behoorlijk Salaris. Adres met *franco* Brieven, onder Letter W, bij den Boekhandelaar P. A. DE JONG, in de Rijnstraat te Arnhem.

*** Tegen 1 Februarij aanstaande verlangt men, bij eene fatsoenlijke Familie in Gelderland: Eene fatsoenlijke BURGER-JUFVROUW, van de Protestantsche Godsdienst, tusschen 30 — 40 jaren oud, om de zorg van de Wasch geheel op zich te kunnen nemen en goed kunnende Mazen, Stoppen en Naaijen, benevens eenige huishoudelijke zorg op zich te nemen. Met *franco* Brieven adressere men zich bij den Boekverkooper W. C. MELLINK, aan de Groenmarkt te Zutphen, onder adres Letters A. Z.

*** *De Raad van Toezigt der Maatschappij ter Bevordering van Landbouw en Landontginning in Nederland* berigt bij deze, dat de ALGEMEENE VERGADERING van Deelhebbers dezer Maatschappij zal plaats hebben op Vrijdag den 29sten December 1848, des middags ten 1½ ure precies, in het Locaal genaamd *Het Wapen van Amsterdam*, op den Kloveniersburgwal te Amsterdam.
Namens den Raad van Toezigt voornoemd,
W. J. C. VAN HASSELT.

*** De ondergeteekende heeft de eer ter kennisse te brengen, dat van heden af bij hem te verkrijgen zijn alle soorten van ORNAMENTEN, voor H. H. Architecten, Timmerlieden, Kastenmakers, Lijstenmakers, Stucadoors, Scheeps-Bouwlieden, enz., enz.; terwijl de Voorwerpen welke niet in gereedheid mogten zijn door hem ten spoedigste vervaardigd worden, alsmede alle modellen van Beelden en Kunstwerken, waarvoor hij zich bij deze aanbeveelt. J. H. WANDSCHEER,
Amsterdam, Mr. Stucadoor.
den 18*den December* Heerengracht, bij den Blaauw-
1848. burgwal, N°. 268.

*** De ondergeteekende berigt hare geëerde Begunstigers, dat zij weder als voorheen, met het Kersmis- en Nieuwjaars-Feest en verder het geheele jaar door, zich gereed zal houden tot het Bakken van WAFELEN. Verzoekende ieders gunst; belovende eene prompte bediening.
ELIZABET VERBEEK,
Lange Begijnestraat te Haarlem.

*** *ZUTPHEN* EN OMSTREKEN.
J. N. DE RUYTER, Mr. Meubelmaker in Mahonij-, Wortel- en andere Meubelhouten, recommandeerd zich tevens tot het Stemmen en Herstellen van PIANO'S.
Zutphen, Waterstraat, N°. 20.

*** **Met Mei 1849 te HUUR, voor *f* 110:**
Een net, voor weinige jaren nieuw opgebouwd HEERENHUIS, geschikt voor een klein Gezin, met MOESTUIN, gelegen aan het Marktveld in het aangename Dorp Oisterwijk (Noord-Braband). Te bevragen met *franco* Brieven, aan de Boekhandelaars H. PALIER en ZOON, te 's Hertogenbosch.

*** TE HUUR,
om dadelijk te kunnen aanvaarden: Een sedert 2 jaren nieuw gebouwd HUIS, voorzien met 4 Kamers en Keuken, 2 Stookplaatsen, een Droogzolder, Kelder, Pomp en Regenwatersbak en verdere Gemakken; benevens een Boomgaard, met onderscheidene Vruchtboomen; staande en gelegen te Oudkarspel. Te bevragen bij J. PAARLBERG, aldaar, of bij L. SCHAGEN, te Heer-Hugo-Waard. Brieven *franco.*

*** Eene GEWEERMAKERS-AFFAIRE, de eenige in de Stad Zwolle, op een' bijzonder voordeeligen stand, wordt, door vertrek naar elders, met WINKEL-HUIS, benevens ruimen voorraad van WAPENEN en al wat verder tot dit vak behoort, ter overname aangeboden. Inmiddels is ook het HUIS, zeer geschikt tot alle andere *Affaires*, afzonderlijk *Uit de Hand te Koop*, er bestaat ook de gelegenheid tot overname van partijen Wapenen en andere Artikelen. Adres bij den Uitgever van het Dagblad *Overijssel*, te Zwolle. Brieven *franco.*

*** VOOR GENEESKUNDIGEN.
Door sterfgeval wordt te KOOP aangeboden: Eene welvoorziene APOTHEEK, met de daarbij behoorende CHIRURG. en VERLOSKUNDIGE INSTRUMENTEN. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder Letter P., bij de Wed. I. C. HONIGH Boekhandelaresse te Schagerbrug, in de Zijpe.

*** In de nabijheid van Amsterdam biedt zich eene gunstige gelegenheid aan, voor een' Med. Doctor, ter overneming eener GENEESKUNDIGE ZAAK, die sedert onheugelijke jaren een goed bestaan heeft opgeleverd. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters B. E., bij den Boekhandelaar C. G. VAN DER POST, te Amsterdam.

*** Door verandering van Affaire wordt ter overneming aangeboden, voor de som van *f* 500: Eene welbeklante en ter nering staande BROODBAKKERIJ, op een' der beste standen van Haarlem, om terstond te aanvaarden. Het Huis voor een' matigen prijs te HUUR. Adres, met *franco* Brieven, aan de Boekhandelaars J. B. VAN LOGHEM en ZOON, aldaar.

*** Door sterfgeval UIT DE HAND TE KOOP: Eene overdekte PRAAMSCHUIT, metende 89 Tonnen, met derzelver completen Inventaris, zoo als dezelve thans bevaren wordt door de Wed. *Jacob Kaspers*, bij wien dezelve is te bevragen, te Arnhem met het Schip liggende. Brieven *franco*.

***** EEN HUIS TE KOOP.**

In een volkrijk en aangenaam Dorp, in de omstreken van Leyden, te KOOP: Een deftig BURGER-HUIS, met vier geplafonneerde Kamers, alle met Stookplaatsen voorzien, voorts Keuken, Kelder en verdere Gemakken; alsmede een daaraan verheelden, zeer grooten TUIN.

Franco te bevragen, onder Letter A, bij den Boekhandelaar P. ENGELS, te Leyden.

*** HOUTVEILING op de Hofsteden *Velserbeek*, *Meervliet* en in het Bosch *de Ratels*, op Zaturdag den 23sten December 1848, 's morgens om 10 ure, van velerlei soorten zwaar HAKHOUT en zware, hoog opgaande LINDEN en KASTANJE BOOMEN.

*** Men is voornemens op Donderdag den 4den Januarij 1849, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van *G. Groot*, aan het Verdronkenoord te Alkmaar, in het openbaar te verkoopen:

N°. 1. Drie aan een gedamde Stukken extra best WEILAND, gelegen in den Munniken-Robons-Bospolder, onder de Gemeente der Stad Alkmaar, Kadastraal Nos. 144 en 145, Sectie D; groot 5 Bunders, 99 Roeden, 60 Ellen.

Dit Perceel is belast met *f* 43.— Erfpacht 's jaars.

N°. 2. Twee aan een verheelde Stukken WEILAND, gelegen als voren, genaamd *DE HOEKWEID*, Kadastraal Nos. 139 en 140, in Sectie D; groot 2 Bunders, 94 Roeden.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Notaris J. SCHOEHUIZEN, te Alkmaar.

*** *M. I. CALISCH*,

NIEUW

HOLLANDSCH-FRANSCH EN FRANSCH-HOLLANDSCH ZAK-WOORDENBOEK,

ten gebruike op de Scholen en Gymnasiën waar men beide Talen onderwijst.

TWEEDE DRUK, HERZIEN, VERBETERD EN VERMEERDERD.

Één Deel, van meer dan 950 Bladz., in twee kolommen, op Vel. Papier en gebonden in netten Linn. Band à *f* 4,00.

Een twintigjarig bestaan van dit Woordenboek, waarvan de eerste oplage in weinig jaren uitverkocht was, heeft het eene eervolle plaats onder de werken van dien aard doen innemen, en voortdurend wordt zijne doelmatige inrigting en het nut er van door Onderwijzers en bevoegde Taalgeleerden erkend, *inzonderheid om* DE ZEER DUIDELIJKE *uiteenzetting der Woorden, zonder welke het gebruik bij het onderwijs te eenenmale ondoelmatig is*. In eene beknopte ruimte geeft het de meest in gebruik zijnde Woorden in beide Talen naauwkeurig en in hunne verschillende beteekenissen weder, terwijl een nette, beknopte druk, zuivere correctie en fraaiheid van papier, zich aan de boven omschreven goede hoedanigheid paren. Met het volste vertrouwen mag alzoo dit Werk aan Ouders en Schoolonderwijzers blijven aanbevolen.

Hetzelve wordt uitgegeven bij DE GEBROEDERS VAN CLEEF, in 's *Gravenhage* en te *Amsterdam*, en is verder alom te bekomen.

*** Door P. ENGELS, is verzonden:

DE LEER DER HERVORMDE KERK,

in hare grondbeginselen,

UIT DE BRONNEN VOORGESTELD EN BEOORDEELD,

door *J. H. SCHOLTEN*,

Hoogleeraar te Leiden. Prijs *f* 3,50.

De strekking van dit Werk is, om door een wetenschappelijk onderzoek naar de grondbeginselen der Hervormde leer, het wezen dier leer in het licht te stellen en hare waarde te doen uitkomen. Aan zulk een onderzoek heeft onze tijd behoefte, bij het groot verschil van meeningen over het gezag en de waarde der Kerkelijke Formulieren en hare verhouding tot de vrije Christelijke Wetenschap. De Schrijver heeft getracht het standpunt te bereiken, waar alleen eene gewenschte vereeniging der verschillende partijen, die de Hervormde Kerk thans verdeelen, in de toekomst te verwachten is.

De Leer des Bijbels tegenover de Leer der Artikelen van Eenheid der Hervormde Kerk, vervat in den Heidelbergschen Katechismus, de XXXVII Geloofsartikelen en de V Artikelen tegen de Remonstranten, welke hierbij zijn gevoegd. Groot 265 Bladzijden, compres gedrukt. Prijs *f* 2,00.

Drie bezoeken, of een goed Woord vindt eene goede Plaats. Klein Octavo, groot 257 Blz. Prijs *f* 1,80. In Fransche Engelsche Linnen Band *f* 2,50.

Over den gebrekkigen staat van de Geneeskundige Inrigting voor zieke Armen te Leiden. Verslag aan den Stedelijken Raad, door de Raadsleden Dr. C. W. H. VAN KAATHOVEN en Dr. A. H. VAN DER BOON MESCH. Prijs *f* 0,80.

De Handelingen der Regering en de belangen der Ingezetenen van Leiden. Prijs *f* 0,30.

Kantoor-, Kamer- en Toilet-Almanakken voor 1849, in *Goud-*, *Zilver-* en *Kleurendruk*, van 15 tot 50 Cents. De goede smaak en nette uitvoering strekken ter aanbeveling.

*** **HANS DE KRUIJER**

IN 'T VERHOOR,

door *BECKMANN*,

à 50 Cents,

TWEEDE DRUK, is in alle Boekwinkels voorhanden. In Duitschland werd dit *geestige* en *koddige Boekske* 31 malen herdrukt.

*** Bij TEN BRINK en DE VRIES, te Amsterdam, is verschenen en *algemeen* verzonden:

DE EERSTE AFLEVERING VAN HET

CHRISTELIJK HUISBOEK,

uit het werk

UREN AAN DE GODSDIENST GEWIJD,

(Stunden der Andacht),

van *HEINRICH ZSCHOKKE*,

bijeenverzameld door J. M. L. ROLL, Evang. Luthersch Predt. te Amsterdam.

Het *Christelijk Huisboek* zal in 10 à 12 Afleveringen compleet zijn, ieder van 48 Pagina's, à vijf en dertig Cents; terwijl in geen geval den Deelnemers meer dan 12 Afleveringen zullen worden in rekening gebragt.

De eerste Aflevering, thans verzonden, behelst:

Inleiding. 1. *De Geboorte van Jezus (Overdenking op het Kersfeest).* 2. *De feestviering van Jezus Geboorte, het feest der Goddelijke Liefde.* 3. *Het huisselijke en maatschappelijke leven van Jezus.* 4. *Wat heeft Jezus geleerd.* 5. *Hoedanig Jezus heeft geleeraard.* 6. *Aan het slot van het Jaar.* 7. *Overdenking op den Nieuwjaarsdag.*

*** **VOOR *f* 5,50, IN PLAATS VAN *f* 14,50.**

KERSMIS- EN NIEUWJAARS-GESCHENK VOOR CHRISTENEN.

J. B. ROLL. **HET LEVEN VAN *JEZUS CHRISTUS*, DEN HEILAND DER WERELD.**

Naar de gewijde Geschiedverhalen der vier Evangelisten.

Naar het Hoogd. van Dr. *NOSSELT*.

Een Deel, in roijaal Octavo, met twaalf Platen, naar de Schilderijen van *Rubens*, *Correggio*, *Guido Reni*, *Decaisne*, *Paul Veronese*, *Caracci* en *Raphael*, benevens eene KAART VAN PALESTINA en een keurige Titel en Vignet.

Van dit wezenlijke Prachtwerk zijn, buiten die van *f* 5,50 in Carton, ook net gebonden Exemplaren voor *f* 6,75, à contant, te bekomen bij **J. H. VAN DER BEEK**, Boekhandelaar, Achterburgwal, bij de Stilsteeg, te Amsterdam. Brieven *franco*.

*** **TOT DEN LAATSTEN DECEMBER AANSTAANDE**

nemen alle Boekhandelaren in 't Rijk bestellingen aan op het

NEDERLANDSCH MAGAZIJN, TER VERSPREIDING VAN ALGEMEENE EN NUTTIGE KUNDIGHEDEN,

bevattende, in

ZES ROIJAAL OCTAVO DEELEN, MET 1500 HOUTSNEE-PLATEN,

wetenswaardige Bijzonderheden betreffende verschillende Godsdienst-Gebruiken, Oudheden, Zeden en Gewoonten van alle Landen en Volken der Aarde; merkwaardige Geschiedkundige Herinneringen en Regtsplegingen van vroegeren en lateren tijd; Levensschetsen van Nederlandsche en andere beroemde en beruchte Mannen en Vrouwen; het opmerkenswaardigste uit het gebied der Natuurkunde en der Natuurlijke Historie; Mededeelingen, Uitvindingen en Vorderingen in onderscheidene vakken van Wetenschap, Kunst, Bedrijf en Hantering; Geschied-, Volks- en Romantische Verhalen, Anekdoten, enz.

VOOR ACHT, IN PLAATS VAN DERTIG GULDEN,

OF, IN NETTE *KARTONNEN* BANDEN, MET FRAAIJE OMSLAGEN, VOOR *NEGEN* GULDEN.

PRIMO JANUARIJ WORDT DE PRIJS GEBRAGT OP TWAALF GULDEN.

Het NEDERLANDSCH MAGAZIJN is een VOLKSBOEK, dat in ieder Huisgezin behoort gekocht te worden, omdat de rijke verscheidenheid van inhoud 't verstand beschaaft, de kennis vermeerdert en 't gezellig onderhoud bevordert.

NIET LANGER DAN TOT HET EINDE VAN DIT JAAR

wordt door **J. C. VAN KESTEREN**, te Amsterdam, afgeleverd, de nieuwe, ***goedkoope*** uitgaaf van het Werk, getiteld:

DE ZEE, HARE BEWONERS EN WONDEREN,

DOOR

W. F. A. W. ZIMMERMANN.

UIT HET HOOGDUITSCH VERTAALD

DOOR

G. A. HONDEYKER.

TWEE DEELEN, VAN RUIM 1300 BLADZ., MET AFBEELDINGEN,

IN NETTE KARTONNEN BANDEN,

VOOR *f* 3,90, IN PLAATS VAN *f* 8,80.

☞ OP PRIMO JANUARIJ 1849 WORDT DE PRIJS OP ***f* 4,90** GEBRAGT. *Alle Boekhandelaren in 't Rijk nemen op dit Werk Bestellingen aan.*

*** **VOOR SCHAAKSPELERS.**

De Boekhandelaar J. C. VAN KESTEREN, te Amsterdam, is door aankoop Eigenaar geworden van de onderstaande, gunstig bekende Werkjes, die hij voor de bijgevoegde verminderde prijzen zal afleveren:

E. STEIN, Handleiding tot het Schaakspel. Naar het Fransch, door D. BROEDELET. Met toelichtende Tabellen. Vroeger *f* 3, thans *f* 1,50.

F. W. VON MAUVILLON, Leerzame Tijdkorting voor meer- of mingevorderde Schaakspelers. Met Afbeeldingen. Vroeger *f* 1,20, thans *f* 0,75.

G. J. SMALKALDEN, Kunstzetten van het Schaakspel, of verzameling van hagchelijke en merkwaardige Stellingen, of verbazende Vraagstukken, opgehelderd door Antwoorden. In Koker. Vroeger *f* 3, thans *f* 1,50.

*** **AMICITIA.**

LEESINRIGTING VOOR MAANDWERKEN EN BROCHURES VOOR 1849.

ACHT der soliedste **Maandwerken** en **Tijdschriften**, welker Jaargangen te zamen minstens *f* 90,— kosten, benevens de belangrijkste **Brochures**, die in het aanstaande jaar zullen worden uitgegeven, leest men voor slechts *f* 1,— per 3 maanden, mits niet buiten de Stad wonende, bij den Boekverkooper J. GERRITSEN.

Haarlem, December 1848.

Prospectus en Inteekenlijsten *gratis*.

☞ Tot p°. Januarij e. k. staat de Inteekening open.

*** Door P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, wordt uitgegeven:

De TOLQUESTIE van het ZWOLSCHE DIEP toegelicht. Regtskundig onderzoek van **Mr. *L. OLDENHUIS GRATAMA***, Plaatsvervangend Kantonregter van het Kanton Assen en Procureur aldaar. . . . . *f* —,80.

In dit Werkje worden de gewigtigste vragen van ons Staatsregt, als over de bevoegdheid der Regering tot verkoop van Domeinen en tot het heffen van Tollen, behandeld. Het wordt alleen op *aanvrage* in commissie gezonden.

*** Tot eene stichtelijk *Lectuur op de aanstaande Feestdagen* wordt bij den Boekhandelaar W. WILLEMS, te Amsterdam, uitgegeven:

GELOOFT GIJ NU?

Joh. XVI: 31 tot eene waardige Voorbereiding van het **Kersfeest, Bediening des Avondmaals en Besluit des Jaars** voorgesteld door D. M. KAAKEBEEN, in leven Predikant te Amsterdam. Prijs *f* —,35.

DE PLEGTIGE BEVESTIGING TOT LIDMATEN DER GEMEENTE;

door G. H. VAN SENDEN, Predikant te Zwolle. *f* —,40.

GODSDIENSTIG HANDBOEK

voor Huisgezinnen van den beschaafden stand, door J. GLATZ, zijnde Godsdienstige Beschouwingen, Herinneringen en Gebeden op de Christelijke Feestdagen, bijzondere gelegenheden en elken dag der Week. Prijs *f* 3,30.

HET BEELD EENER STILLE IN DEN LANDE,

of trekken uit het leven der Weduwe van *J. C. Lavater*; door G. GESSNER. 2e Druk. . . . . *f* 1,80.

***** ALOM VERZONDEN:**

W. A. ELBERTS. Chronologische Handleiding tot de beoefening der Nederl. Letterkunde. 2de, verm. druk. . . . *f* 0,75.

J. VAN SCHREVEN. Korte Handleiding tot het redekundig ontleden van Voorstellen en Volzinnen. 4de, verm. druk, met Aanteekeningen. . . . . *f* 1,30.

A. F. A. SCHMIDT. Nieuw honderdtal nuttige Verhalen voor Kinderen. Een Leesboek voor de Scholen. 2 stukjes. (Gedrukt met versch. Lettersoorten). Elk . . . . . . *f* 0,30.

UITGELEZENE ARABISCHE VERTELLINGEN, uit de Duizend en één Nacht. Met Platen. In Linnen Band. . . *f* 2,60.

EUSTACHIA, de Goede Dochter. Een Spiegel voor deugdzame Meisjes. Een Tegenhanger van den *Eustachius*, door C. SCHMID. Met Platen. . . . . *f* 1,10.

DEUGD EN ONDEUGD, of de Lotgevallen van *Fridoline* en *Dorothea*. Een Tegenhanger van Deugd en Ondeugd, door C. SCHMID. Met Platen. . . . . . . *f* 1,10.

DE DEUGDZAME MEISJES, of God leidt de zijnen op veilige wegen. Vier Verhalen. Met Platen. . . . *f* 0,90.

DE KUNST OM MET VOORDEEL BIJEN TE HOUDEN, vooral door hare doelmatige behandeling in elke afzonderlijke maand des jaars. . . . . *f* 0,80.

D. R. VON FLICK. Zeker middel om altijd gezonde *Aardappelen* te verbouwen en alle Ziekten op het Land, alsmede de rotting bij het bewaren voor te komen; met aanwijzing hoe men zich steeds eenen bijzonder grooten oogst kan verschaffen. . . *f* 0,20.

Deventer. A. J. VAN DEN SIGTENHORST.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.